

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512215603
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2512215603.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou Mgr. Katarínou Arnouldovou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Justičná 9, Bratislava IČO: 36 789 615, proti odporkyňi: F. A., Z.. XX.XX.XXXX, B. X. XX, O., občianka SR, o zaplatenie sumy 1.290,99 eur taktó

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Odporkyňi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.12.2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporkyňi zaplatenia sumy 1.290,99 eur a náhrady trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že ako veriteľ uzavrel s odporkyňou ako dlžníčkou úverovú zmluvu č. 3709224830 a súčasne zmluvu o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere sa stala platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamihom čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty po jej riadnej a včasnej aktivácii. Odporkyňa využila právo na poskytnutie revolvingového úveru a čerpala revolvingový úver, ktorý navrhovateľ eviduje pod č. 5804016844. Revolvingový úver bola oprávnená čerpať prostredníctvom úverovej karty opakovane do výšky nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca, pričom poskytnuté peňažné prostriedky sa zaviazala vrátiť riadne a včas v pravidelných mesačných splátkach, ktorých výška bola stanovená ako 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky a zaplatiť navrhovateľovi úroky z poskytnutého úveru, ktoré boli zahrnuté v jednotlivých splátkach, a poplatky za poskytované služby. Odporkyňa svoj záväzok platiť splátky úveru riadne a včas neplnila, v dôsledku čoho ju navrhovateľ listom zo dňa 29.12.2009 vyzval k splateniu celého zostatku úveru vo výške 1.290,99 eur, čo však odporkyňa neurobila, a preto sa navrhovateľ zaplatenia dlžnej sumy domáhal podaním žaloby na súde.

Odporkyňa sa k podanému návrhu nevyjadrila.

Uznesením č.k. 10C/2/2013 - 75 zo dňa 16.06.2015 súd na základe čiastočného späťvzatia žaloby konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 30,- eur zastavil. Dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že odporkyňa po začatí konania uhradila sumu 30,- eur, ktorá bola navrhovateľom započítaná na istinu.

Keďže riadne a včas predvolaní účastníci sa na pojednávanie neustanovili, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil len navrhovateľ, ktorý nežiadal o odročenie pojednávania, súd za použitia ustanovenia § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (ďalej len O.s.p.) prejednal vec za neprítomnosti účastníkov a vykonal dokazovanie oboznámením sa s

návrhom na začatie konania, úverovou zmluvou, úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa, splátkovým kalendárom, výpisom z účtu odporkyne, prehľadom čerpania a splácania úveru, výzvou k úhrade, vyjadrením navrhovateľa k výzve súdu, čiastočným späťvzatím návrhu, výpisom navrhovateľa z obchodného registra, ako aj obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník uzavreli dňa 04.10.2007 úverovú zmluvu č. 3709224830, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporkyni úver vo výške 663,88 eur (20.000,- Sk) s jednorazovým čerpaním. Súd z obsahu úverovej zmluvy zistil, že ide o formulárovú zmluvu, v hornej časti ktorej sú upravené podmienky poskytnutia a splácania úveru poskytovaného na základe úverovej zmluvy s jednorazovým čerpaním a v spodnej časti sa nachádza predtlač textu písaného drobným písmom, v ktorom sa uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚP“), uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste, s ktorými sa odporkyňa, ako vyplýva z predtlačenej vyhlásenia uvedeného v zmluve, oboznámila a prejavila s nimi súhlas. Ďalej sa v tejto časti uvádza, že klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú záväzkový vzťah z dôvodu VIČ (vernostné identifikačné číslo) podľa hlavy 12 ÚP a súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške stanovenej v hlave 8 a 9 ÚP s tým, že na základe takto uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 8, 9, 10 a 11 ÚP.

Podľa hlavy 8, §§ 1, 2, 3 ÚP zmluvné strany uzatvárajú popri úverovej zmluve a zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru. Klient je oprávnený čerpať revolvingový úver opakovane, prostredníctvom úverovej karty, za podmienok stanovených v úverových podmienkach, a to vždy maximálne vo výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca. Strany si dohodli úverový rámec vo výške 497,91 eur (15.000 Sk), ktorý sa zaväzuje klient vrátiť a zaplatiť úroky. Strany sa dohodli na tom, že úverová karta spolu s výzvou k jej aktivácii a metodickú príručku je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, úverových podmienok a platných právnych predpisov. Neoddeliteľnou súčasťou metodickéj príručky je aktuálny sadzobník poplatkov a odmien. Zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, po jej riadnej a včasnej aktivácii. Včasnou aktiváciou úverovej karty sa rozumie jej aktivácia v lehote 3 kalendárnych mesiacov odo dňa odoslania výzvy k aktivácii úverovej karty spolu s úverovou kartou a metodickou príručkou.

Podľa hlavy 9, § 5 ÚP klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý revolvingový úver v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, vo výške 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca, pričom splátka zahŕňa dohodnuté úroky, príslušnú časť čerpaného revolvingového úveru a pravidelné poplatky.

Podľa hlavy 7, § 3 ÚP klient je povinný splatiť celý čerpaný úver na požiadanie spoločnosti v prípade, ak sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

Podľa hlavy 14, § 3 ÚP, je klient v prípade omeškania s úhradou splátky o viac ako 7 dní povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

Dňa 16.02.2009 odporkyňa požiadala o zmenu výšky úverového rámca na sumu 1.200,- eur, ktorá žiadosť bola zo strany navrhovateľa schválená.

Navrhovateľ v písomnom podaní zo dňa 29.07.2013 uviedol, že žalovaný nárok si uplatňuje na základe zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá nadobudla platnosť podpisom hlavnej úverovej zmluvy dňa 04.10.2007 a účinnosť riadnou aktiváciou úverovej karty, ktorá bola odporkyni zaslaná spolu s metodickou príručkou pre používateľa, obsahujúcou platný sadzobník poplatkov a odmien. V zmysle sadzobníka poplatkov mala byť medzi účastníkmi dojednaná úroková sadzba vo výške 2,21 % mesačne a poplatky za poskytované služby, na základe ktorého boli odporkyni účtovaný poplatok za výber z bankomatu vo výške 2,29 eur a poplatok za výpis z účtu vo výške 1,49 eur.

Z výpisu z úverového účtu k predmetnej zmluve vyplýva, že ku dňu 30.05.2008 bol pre odporkyňu schválený úver vo výške 663,88 eur, ktorý odporkyňa začala čerpať dňa 07.06.2008. V období od 07.06.2008 do 11.06.2009 odporkyňa vyčerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 1.339,64 eur, a to formou výberu peňažných prostriedkov z bankomatu a platbou úverovou kartou. Odporkyňa bol za čerpaný úver účtovaný tiež úrok, zmluvné pokuty, úroky z omeškania a poplatky (za výber z bankomatu a za výpis z účtu), ktoré ku dňu 29.12.2009 (evidovaného navrhovateľom ako deň zosplatnenia úveru) predstavovali spolu sumu 403,81 eur. Do zosplatnenia (29.12.2009) odporkyňa uhradila celkovo sumu 452,45 eur, ktorá bola v rozsahu 188,13 eur započítavaná na istinu úveru a v ostanom rozsahu na úroky, účtované poplatky a sankčné plnenia.

Keďže odporkyňa nesplácala poskytnutý úver riadne a včas, navrhovateľ si listom zo dňa 29.12.2009 uplatnil právo na predčasné zosplatnenie čerpaného úveru a odporkyňu vyzval na zaplatenie dlžnej sumy 1.290,99 eur v lehote do 15 dní odo dňa spísania tohto listu, čo však odporkyňa do podania žaloby ani čiastočne nesplnila.

Podľa predloženej špecifikácie žalovaná suma pozostávala z dlžnej istiny vo výške 1.151,50 eur, z neuhradeného zmluvného úroku vo výške 114,77 eur, z neuhradených poplatkov za výpis z účtu vo výške 5,96 eur, zo zmluvnej pokuty vo výške 15,36 eur a z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 3,40 eur. Po podaní žaloby uhradila odporkyňa sumu 30,- eur, ktorú navrhovateľ započítal na istinu a zohľadnil túto skutočnosť čiastočným späťvzatím žaloby v tomu zodpovedajúcom rozsahu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch v znení účinnom ku dňu 04.10.2007, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu 04.10.2007 (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva ďalej obsahuje a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6, b) sankcie za porušenie zmluvy, c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek, d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy, e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že právny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou, ktorý mal byť založený zmluvou o revolvingovom úvere, je vzhľadom na charakter jej účastníkov a okolností jej vzniku vzťahom spotrebiteľským v zmysle zhora citovaných zákonných ustanovení, a preto vznik zmluvy ako aj nároky z nej vyplývajúce súd posudzoval nielen podľa ustanovení Obchodného zákonníka, keďže zmluva o úvere je ako zmluvný typ v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, ale aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku postavenie lex specialis a ktorý pre spotrebiteľskú zmluvu o úvere stanovuje špecifické náležitosti (§ 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.), a čo je pre posudzovanie v konaní uplatneného nároku rozhodujúce, pre jej platnosť kogentne vyžaduje písomnú formu s následkom neplatnosti právneho úkonu pri jej nedodržaní (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z.).

Z predloženého formulára úverovej zmluvy súd zistil, že medzi účastníkmi bola uzavretá individuálne špecifikovaná zmluva o úvere s jednorazovým čerpaním. Jej súčasťou bolo tiež navrhovateľom vopred naformulované zmluvné dojednanie, uvedené drobným písmom v závere lícnej strany formulára, podľa

ktorého podpisom úverovej zmluvy jej účastníci zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, ktorá (ako vyplýva z obsahu všeobecných zmluvných podmienok) sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom karty, po jej riadnej a včasnej aktivácii

Je nepochybné, že odporkyňa vstupovala do právneho vzťahu s navrhovateľom práve za účelom získania finančných prostriedkov prostredníctvom klasického úveru s jednorazovým čerpaním, avšak podpis vyjadrujúci jej vôľu uzavrieť úverovú zmluvu znamenal zároveň aj jej formálny súhlas so zmluvným dojednaním týkajúcim sa zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, ktoré vzhľadom na štandardizovaný typ zmluvy nebolo v jej možnostiach ovplyvniť, resp. odmietnuť. Súd má za to, že takýto prístup v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch, keď dodávateľ vnucuje spotrebiteľovi iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom čase vo sfére jeho záujmu, je nekalou obchodnou praktickou, ktorá sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka takýto právny úkon neplatný.

Záver o neplatnosti právneho úkonu odporkyne, ktorá mala podpisom vyjadriť svoju vôľu uzavrieť s navrhovateľom okrem úverovej zmluvy i zmluvu o revolvingovom úvere, možno tiež vyvodzovať z rozporu s ustanoveniami § 37 ods. 1 a § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže s ohľadom na zistené skutočnosti možno usudzovať na nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporkyne, keď právny úkon odporkyne nebol v tomto prípade prejavom jej skutočnej (danej) vôle, ale vôle navrhovateľa ako výlučného zostavovateľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Súd ďalej uvádza, že zmluvné dojednanie o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj z nej vyplývajúce práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré boli upravené v úverových zmluvných podmienkach, sú všeobecné a neurčité a neobsahujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch; ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, podmienky čerpania a splácania úveru tak, ako majú byť tieto špecifikované priamo v písomnej úverovej zmluve v zmysle tohto ustanovenia, boli odporkyni oznámené až zaslaním metodické príručky spolu s úverovou kartou, aj to len v obmedzenom rozsahu. Na základe vyššie uvedených úvah tak súd dospel k záveru, že v súdnom prípade dojednanie o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere obsiahnuté v úverovej zmluve zo dňa 04.10.2007 je neplatné a za návrh na uzavretie zmluvy treba považovať až následné zaslanie úverovej karty zo strany navrhovateľa spolu s metodickou príručkou, obsahujúcou niektoré z zákonných náležitostí vzťahujúcich sa na predmetnú zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, a za zavŕšenie vzniku zmluvy o úvere potom použitie úverovej karty odporkyňou, ktorý právny úkon možno chápať ako prijatie návrhu navrhovateľa za už stanovených podmienok čerpania a splácania úveru.

Ako už bolo uvádzané vyššie, zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch stanovuje pre spotrebiteľskú zmluvu špecifické náležitosti, pričom pre platnosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere kogentne vyžaduje písomnú formu, pre dodržanie ktorej je všeobecne potrebný jednak písomný prejav a jednak podpis konajúcej osoby - vychádzajúc z uvedeného súd uzavrel, že podmienka písomnosti pri vzniku predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere, nároky z ktorej si navrhovateľ uplatňoval v tomto konaní, nebola dodržaná, a preto je v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch táto zmluva neplatná. Súd dodáva, že na uvedenom závere nič nemení ani dodatočná písomná žiadosť odporkyne o navýšenie úverového rámca, ktorou (s ohľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere) nedošlo ku konvalidácii neplatnosti predmetnej zmluvy a ktorej (s ohľadom na jej obsah, ktorý smeroval výlučne len k navýšeniu úverového rámca) nemožno prisudzovať ani právu silu novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V konaní bolo preukázané, že odporkyňa na základe neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere čerpala peňažné prostriedky poskytované jej navrhovateľom. Vychádzajúc z uvedeného, keďže odporkyňa

plnením navrhovateľa získala majetkový prospech na základe neplatného právneho úkonu, súd posudzoval nároky uplatnené v tomto konaní podľa ustanovení § 451 a nasl. Občianskeho poriadku o bezdôvodnom obohatení. V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Z predloženého výpisu z úverového účtu odporkyne vyplynulo, že odporkyňa získala od navrhovateľa na základe neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere sumu 1.339,64 eur, pričom z titulu domnelých záväzkov plynúcich jej z tejto zmluvy mu vrátila sumu celkom 452,45 eur. Súd dodáva, že uplatnené úroky, poplatky, ako aj sankčné plnenia boli odporkyňi účtované bez právneho dôvodu, keďže zmluva je v celom rozsahu, a teda aj vo vzťahu ku konkrétnym zmluvným dojednaniám týkajúcim sa úrokov, poplatkov, či sankcií neplatná, a preto tieto nároky nemožno započítavať na ľarchu odporkyne. Skutočná pohľadávka navrhovateľa voči odporkyňi tak predstavuje sumu 887,19 eur, ktorá zodpovedá rozdielu medzi sumou peňažných prostriedkov navrhovateľom poskytnutých a sumou, ktorú odporkyňa navrhovateľovi už vrátila, a teda rozsahu, v akom sa odporkyňa na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatila.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku a pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinným od 01.05.2014, bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a to tak, že bol okrem iného doplnený o zhora citované ustanovenie § 5b. Týmto boli zavedené nové zásadné zmeny v legislatíve týkajúce sa okrem iného aj premlčania nárokov zo spotrebiteľských vzťahov, kedy súd ex offio prihliada na prípadné premlčanie uplatneného práva predávajúceho voči spotrebiteľovi (na rozdiel od doterajšej právnej úpravy, kedy súd na premlčanie mohol prihliadnuť iba vtedy, ak bola zo strany povinného vznesená námietka premlčania). Nakoľko právna úprava týkajúca sa premlčania je vo svojej podstate procesnoprávneho charakteru (aj keď je uvedená v hmotnoprávnom predpise) a nakoľko vo vzťahu k novoprijatému ustanoveniu § 5b <aspi://module='ASPI'&link='250/2007%20Z.z.%25235b'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 250/2007 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='250/2007%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o ochrane spotrebiteľa zákonodarca neprijal žiadne prechodné ustanovenie, je potrebné od 01.05.2014 vo všetkých konaniach

tykajúcich sa nárokov voči spotrebiteľom ex offo prihladať na námietku premlčania. Z uvedených dôvodov sa preto súd v súdenom prípade, ktorého predmetom sú nároky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy a v ktorom odporkyňa v pozícii spotrebiteľa požíva osobitnú ochranu, zaoberal otázkou premlčania a aj bez návrhu prihladal na nemožnosť uplatnenia práva navrhovateľa voči odporkyňi, resp. na oslabenie jeho nároku vrátane jeho premlčania, ktoré bráni priznať mu voči spotrebiteľovi žalované plnenie.

Keďže prejednáváná vec má spotrebiteľský charakter, súd poukazujúc na citované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015 aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia o premlčaní tak, ako sú tieto upravené v Občianskom zákonníku, a to aj napriek tomu, že úverová zmluva ako zmluvný typ je absolútnym obchodným vzťahom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý právny kódex obsahuje takisto komplexnú úpravu inštitútu premlčania, vzťahujúcu sa na obchodné záväzkové vzťahy. Súd k uvedenému postupu dodáva, že ani v tomto prípade neboli k ustanoveniu § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení prijaté prechodné ustanovenia, v dôsledku ktorej skutočnosti je potrebné toto ustanovenie aplikovať aj na právne vzťahy založené pred dňom jeho účinnosti. (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.04.2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranú dobu nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva a im zodpovedajúcim povinnostiam. Premlčanie má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti nároku, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno navrhovateľovi priznať v súdnom konaní a ako také vymôcť, hoci právo existuje v naturálnej forme a možno ho dobrovoľne splniť (premlčanie nie je spojené so zánikom nároku).

Podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka premlčacia lehota na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, ktoré si navrhovateľ vzhľadom na vyššie uvedené závery súdu mohol voči odporkyňi v tomto prípade uplatniť, je dva roky odo dňa, keď sa oprávnený (teda navrhovateľ) dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, pričom najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Zo skutkového stavu opísaného navrhovateľom a z predložených listinných dôkazov vyplýva, že odporkyňa čerpala peňažné prostriedky navrhovateľa v období od 07.06.2008 do 11.06.2009, pričom je nepochybné, že navrhovateľ ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov, ktorý disponuje systematizovanými informáciami týkajúcimi sa poskytnutých úverov, už ku dňu 11.06.2009 vedel o tom, že odporkyňa sa na jeho úkor obohatila a poznal tiež aj rozsah tohto obohatenia. Navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej sumy listom zo dňa 29.12.2009, čo odporkyňa v konaní nerozporovala, a preto sa má za to, že jej dlh z titulu bezdôvodného obohatenia sa stal splatným prvým dňom po uplynutí lehoty na plnenie uvedenej v tejto výzve navrhovateľa (§ 563 Občianskeho zákonníka), ktorá uplynula dňa 13.01.2010. Návrh na začatie konania bol však súdu doručený až dňa 17.12.2012, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže navrhovateľ si voči odporkyňi právo na vydanie plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia uplatnil až po uplynutí premlčacej doby, súd, ktorému z ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. plynie povinnosť z úradnej moci prihladať na premlčanie žalovaného plnenia, návrh v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Súd návrh v celom rozsahu zamietol, a preto v spore úspešným účastníkom bola odporkyňa. Keďže odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a náhradu trov konania jej nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. Musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda , v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia